

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišтво:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogerske dežele:**
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12:50
četrtletno . . . K 6:30
mesečno . . . K 2:10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserte)** se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratne natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 137.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 19. junija 1909.

Cekovni račun 48.817.

Leto I.

Samoslovenske ulične table v Ljubljani.

Ljubljana, dne 14. junija.

Kdor pride zdaj v Ljubljano, jo najde vso spremenjeno. Razveseli se mu oko in srce, ko vidi, da so vse ulične table samoslovenske! In mimogrede naj povemo, da napravijo te nove samoslovenske table tudi s strogo zunanostjo najlepši vtisk in prepričani smo, da ima malokatero avstrijsko mesto tako lične ulične table kakor Ljubljana. Table imajo mestne barve. Dno je zeleno, napis pa je bel. Toda barve niso napleskane, nego vse je izvedeno v nepokončljivem in neizbrisnem krasnem emajlu. Nekak simbol torej, da slovenski ulični napisi poslej ostanejo in da jih nobena sovražna sila več ne uniči!

Ti novi samoslovenski ulični napisi v Ljubljani imajo dolgo, dolgo historijo za seboj! Predolgočasno bi bilo ponavljati jo. Le toliko rečemo, da so zavlačevanje zakrivili: nekaj bojda mestna občina sama, nekaj poprejšnji deželni odbori in nekaj seveda Nemci in nemškutarji. Občina je bila bojda napravila par formalnih napak, ki so jih hitro izkoristili Nemci za svojo stvar. V deželnem odboru so sedeli prejšnja leta včasih možje, ko so bili sicer po rojstvu in tudi po mišljenju Slovenci, toda imeli so preomejeno obzorje; bili so starokopitneži, ki niso videli dalje nego segajo meje kranjske dežele. Zato so mislili, da ne kaže v Ljubljani napravljati samoslovenskih napisov, ker — tako so modrovali! — potem bi se Neslovani ne mogli orientirati po mestu! To je bila strahovita naivnost. Danes se smejemo takim Abderitom in veselimo se, da smo tudi glede obzorja napredovali.

Nemci so delali zmerom zgago, kadarkoli je občina hotela napraviti slovenske napise. Razume se samo ob sebi, da je bilo vladi to ljubo. No, to

pot pa niti vlada ni mogla več pomagati Nemcem. Upravno sodišče je zavrglo njihov rekurz zoper odlok deželnega odbora in — Ljubljana ima samoslovenske ulične napise!

Deželni odbor je sedaj, kakor veste, klerikalen in bržčas bi bili slovenski klerikalci iz same strankarske strasti kljubovali liberalnemu občinskemu svetu — toda Adamič in Lunder, ki sta lani kri prelila za svoje rojake, sta zbudila vest tudi našim ljubim klerikalcem. Spomnili so se, da niso samo Rimci, ampak tudi Slovenci — in odbili so rekurz ljubljanskih Nemcev zoper samoslovenske ulične napise. To je vsa istorija! Adamič in Lunder sta nam poslovenila Ljubljano s svojo srčno krvjo . . .

Ljubljana šteje danes s predkraji vred, ki gravitirajo vsi v mesto, gotovo nad 50.000 prebivalcev, med katerimi utegne biti okoli 3000 Nemcev, pravih in ponarejenih. Čisto naravno je, da je torej Ljubljana slovenska in da svoj slovenski značaj kaže tudi na zunan. Če so izza 20. septembra izginili dvojezični napisi s prodajalen, gostilen in drugih javnih poslopij, zakaj bi morali biti ulični napisi dvojezični? Ljubljanski občinski svet je, predno je sklenil napraviti samoslovenske ulične napise, apeliral na pravni čut nemških in laških občinskih svetov v Celju, Mariboru, Ptuj, Celovcu, Beljaku, v Trstu in Gorici ter izjavil z ozirom na slovenske manjšine po teh mestih, da ostanejo v Ljubljani dvojezični ulični napisi, ako navedena mesta napravijo dvojezične ulične table. Toda odgovor iz teh mest je bil negativen. Ljubljana kot glavno mesto ne samo kranjske dežele, nego tudi kulturno glavno mesto slovenskega naroda sploh, je potemtakem morala pokazati svetu, da živimo na jugu monarhije Slovenci in da smo vsaj v osrednji slovenski kronovini vladajoč narod. Vsakdo, bodisi domačin Slovenec, kak drug Slovan ali tujec, mora

vedeti, da eksistujemo na jugu tudi mi kot enakopraven narod. To pričajo samoslovenski zeleno-beli ulični napisi v Ljubljani. Ti napisi torej niso tako malenkostnega pomena kakor bi se utegnili sanjati kakemu blaziranemu kozmopolitu iz te ali one stranke, marveč imajo velik in važen političen pomen! Ti novi samoslovenski ulični napisi govorijo vsakemu tujcu, da naj respektira Slovence kot enakopraven avstrijski narod, ki se hoče samostojno razvijati, ki hoče narodno individualnost gojiti in jo čuvati proti vsem sovražnikom. Samoslovenski ulični napisi v Ljubljani pričajo drugim Slovanom, da jim hočemo biti enakovredni bratje, da naj se počutijo med nami kakor med svojimi rojaki, pričajo jim, da je Ljubljana Slovincem to, kar je Čehom Praga, Poljakom Krakov, Rusom Moskva, Hrvatom Zagreb, Srbom Belgrad in Bolgarom Sofija. Ljubljana spada med poglavitna središča slovanskega sveta.

Ljubljančanom pa govorijo novi slovenski ulični napisi na srce, da naj v bodoče še energičnejše nego doslej branijo pravice svojega naroda; da naj bodo drugim Slovincem vzgled in vzor čistega rodoljublja. Čeprav smo razcepjeni v razne politične stranke, vendar naj strankarstvo ne pobija in ne uničuje narodnosti. „In necessariis unitas!“ to nam govorijo slovenske ulične table dan na dan! Črke so mrtve, le duh je, ki oživlja! Otročje bi bilo, ko bi se veselili samo uličnih tabel in samo duševen plitvež bi bil, ki bi se ponašal samo z dejstvom, da imamo zdaj v Ljubljani slovenske ulične table, globljega, kulturno-političnega pomena teh tabel pa ne bi razumel! Te table so samo to, kar je n. pr. „etiketa“ na vinski steklenici. Glavna stvar ni napis na flaši, glavna stvar tudi ni posoda, ampak vsebina, vino je glavna stvar! Če kažemo pred svetom, da je Ljubljana slovenska, potem naj bo tudi res slovenska, in to vseslovenska,

ne samo kranjska. Slovenska Ljubljana mora gledati, da dobi popolnoma slovenske šole, srednje in višje v svoje središče! Slovenska Ljubljana glej, da dobi za vse Slovence svoje nad sodišče. Mora se priznati, da se je Ljubljana že dozdej zavedala svoje naloge, ki jo ima z ozirom na vse Slovence, pa naj prebivajo v katerikoli provinciji. Saj tukaj je sedež n. pr. vseslovenske šolske družbe, ki ima svoje podružnice po vseh kronovinah, koder biva naš narod. Tukaj je sedež slovenske literature, ki se razširja po vsej Sloveniji.

V Ljubljani se čuti vsak Slovenec, pa naj pride odkoderkoli, domačega; tukaj se mu ni bati, da bi ga kdo napadel, če govori slovensko itd. Poslej pa mora Ljubljana, ki je izza 20. septembra napredovala v narodni zavednosti zares z velikanskimi koraki, še bolj poglobiti svoje narodno mišljenje. Ne smemo se zadovoljevati s šumnimi veselici, na katerih se pač veliko pojé in spiše, pa drugih pozitivnih uspehov ne kažejo, nego moramo gledati, da povzdignemo narod na višjo kulturno stopinjo. Ljubljana postani s svojimi slovenskimi šolami res kulturno središče za vso idealno Slovenijo! To je duševni, to je simbolični pomen novih slovenskih uličnih tabel! Ljubljanski občinski svet s svojim energičnim županom na čelu si je pred vsem slovenskim narodom osvetlil lice, da je dal Ljubljani slovensko obleko in l. 1909. ostane za zmerom važno v narodno-političnem razvoju našega mesta.

Zgodovina uči, da imajo pri vseh narodih mesta velik vpliv na vse prebivalstvo, in to v vsakem oziru. Posebno pa je glavno mesto kakega naroda takorekoč njegova glava, s katero narod misli, glavno mesto je njegovo srce, s katerim čuti in se navdušuje. Iz mest se širi kultura na deželo. Mesta so pa seveda tudi politična središča, ki vladajo ljudstvo skoro absolutno. Po mestih se zbira največ inteligencije

LISTEK.

Slovenski Faust.*

Dr. Jakob Kelemina — Dunaj.

Matica Slovenska nam ga je podarila. Nikdo ne bo trdil, da se je s to prestavo odpomoglo kaki dejstveni in kot taki občuteni potrebi. Ali še nimamo med Muro in Adrijo dovolj nemščine, nas li ne tare njena premoč kakor povsod, tako tudi na literarnem polju, da je čutil naš najznamenitejši literarni zavod potrebo pokloniti nam Goethejev sloveči umotvor tudi v slovenskem jeziku? Gospodu Funteku seveda nikdo ne bo predpisoval česa glede uporabe njegovega lepega formalnega talenta, za katerim kajpak zaostaja njegov tvoriteljni; in da se je pesnik to

pot odločil boriti se in s tako lepim uspehom z genijem Goethejevim v slovenskem jeziku, je ravno tako častno zarj in lep dokaz njegovih zmožnosti, kakor laska našemu narodnemu ponosu, da je bilo mogoče presaditi Fausta tudi k nam, da je slovenščina zmožna izraziti tudi dozdevno najvišje ideje, opisati tudi najsubtilnejše duševne dogodljaje. Kolik napredek se kaže v tem. Stritar je nekoč učil pesniški naraščaj svojega časa izgovarjati ime velikega Nemca s spoštovanjem. Zanimivo bi bilo zasledovati vpliv Goethejevega pesništva v naši literaturi. Opozorjam na tole. Tudi pri nas je vsklil osnutek človečanske pesmi: Faustijade, v obliki romana. Imam v mislih A. B. d. o. n. našega globokega in žal premalo poznaneга Mencingerja, ki mu je bolj kakor komu drugemu lastno, povesti čitatelja iz malenkostnih zemeljskih razmer v zračne višave ter mu tamkaj razkriti tajinstvene in neskončne razglede večnosti. Imenovano delo je torej

nastalo, kakor bi se dalo netežko dokazati pod vplivom Faustovim in prepojeno z reminiscencami iz njega; Slovenci bi skoraj imeli, da odgovarja sicer ona pesnitev umetniškim zahtevam, kar pa se vendar ne sme trditi, našega in prav poštenega Fausta še prej, nego se je našlo med nami za take umotvore zrelo čitajoče občinstvo. Naš Faust, če ga bomo kedaj imeli, kakšen bi neki moral biti? Faust je bil vsekakor le enkrat mogočen, namreč v smislu kot nositelj človeškega hrepenenja po zadnjih temeljih spoznanja. Tak literarni značaj je časovno omejen. Med nami n. pr., ki nam je filozofski kritikizem Kantov jasno očrtal meje našega spoznanja in nam tako ob enem razgrnil perspektivo večnosti, bi bil oni tip, z očesom nepremično vprtim preko meja, rekel bi, skoro nekako zakasnel, ne bi pa tudi vseboval in izražal teženj in nalog današnjega človeštva. Seveda še je vedno kak poskus mogoč na podlagi metafizike, natančnejše krščanstva, iz znanih

vzrokov; seveda še je mogoč na podlagi apokrifno-sumljive modrosti spiritistovske in pa teozofske. Ampak naša formula se ne glasi več edinole *cogno sciam*, nego vspešno s pridobitvami filozofov zadnjih dni — še nekoliko drugače, še nekoliko obširneje, vpoštevajoč enakomerno vesoljnost naših sil; in pa, če hočete, seveda tudi njih nedostatnost. — Tako je izpodrinil časa tok tudi velikega Nemca iz nadvladajočega stališča, odmaknil nam je njegovo delo, najvišji izraz človeškega stremljenja svoje dobe, iz neposrednje sedanjosti, ki je dopuščala le zgolj brezpogojno oboževanje, v bližnjo preteklost, odkoder je omogočeno historično premotrivanje. S svojim prevodom pa spada tudi g. Funtek z ozirom na našo literaturo bolj odtekaajočemu času negoli sedanjosti. Mimogrede omenjam še tole. Bojim se zelo, da bo jedva naš pesnik žel za svoje gotovo trudapolno in deloma prav krasno izvršeno delo oni uspeh, ki bi moral biti v tem slu-

* Faust, Spisal W. Goethe. T. 1. del. Prvi del. Poslovenil Anton Funtek. V Ljubljani 1909. (= Prevodi iz svetovne književnosti. Založila in izdala „Slovenska Mat. ca“. V. zvezek.)

n možgani zapovedujejo celemu telesu. Na Kranjskem, Slovenci tako dolgo nismo imeli nobene moči, dokler nismo bili dobili v svoje roke mest! Samo deset kranjskih mest imamo zdaj Slovenci v svoji oblasti. To je premalo! Ako hočemo napredovati, moramo dobiti tudi mesta po južnem Štajerskem, po južnem Koroškem in po Primorskem v svoje roke! To je neobhodno potrebno! Vsa narodno politična mizerija na južnem Štajerskem izvira odtod, ker so tamošnja mesta v nemških, t. j. nemškutarskih rokah. Naši rojaki morajo napeti vse moči, da poslovenijo mesta, ki ležijo na slovenskem ozemlju. Zato pa bo treba bolj ljubiti slovensko zemljo nego Rim in Lurd. —

In kadar bodo vsa mesta na slovenski zemlji imela slovensko-napredne občinske zastope, takrat bodo imela ta mesta tudi samoslovenske ulične table kot zunanji znak notranjega slovenskega življenja! Ljubljancin.

Marnberško sodišče in Slovenci.

Pretekli teden smo poročali o nečutenem postopanju c. kr. okrajnega sodišča oziroma adjunkta Gränitza, ki je dal po žandarmeriji privedi pričo nadučitelja Ant. Hrena, ker je zahteval slovensko vabilo ter se ni odzval nemškim pozivnicam.

To je pač kričeči slučaj in menda edini svoje vrste, kajti ne verjamemo, da bi se bilo še kje drugod postopalo tako nasilno in krivično. Dejstvo pa je, da postopa c. kr. sodišče v Marnberku že dalj časa napram Slovincem, ki zahtevajo pravico v svojem materinskem jeziku brezobzirno, žaljivo in krivično. S postopanjem z g. Hrenom je pač dosežen vrhunec v tem oziru in zadnji čas je, da pridejo v javnost in pred višje oblasti vsi slučaj, ki dokazujejo, da to c. kr. sodišče pod vodstvom sodnika Gränitza, naravnost, namenoma in dosledno prezira vse upravičene zahteve Slovincem ter se iz njih celo norčuje. Slovenci so že ponovno zahtevali ondi svojih pravic v jezikovnem oziru, pritoževali se na okrožno sodišče, a kakor je videti, vedno brez uspeha. Slučaj Hren kaže, da so imele njihove pritožbe ravno nasproten uspeh pri višjih oblastih, kakor ga je bilo pričakovati. Tako daleč še ni šel do sedaj v svoji zagrizenosti niti sam adjunkt Gränitz.

Po zimi je bila klicana k istemu sodišču neka stranka kot zatoženec. Dobila je dve nemški vabili ter jih vrnila z upravičeno zahtevo, naj se ji vzroči slovensko vabilo. In kaj je napravilo sodišče? Tretjič je poslalo va-

bilo z lepim slovenskim naslovom in pečatom. Stranka je vsled tega mislila, da se je ustreglo njeni zahtevi. Sprejela je vabilo, ga odprla in videla, da je nemško! Seveda se je dotična stranka morala odzvati vabilu, ker ga je odprla. Adjunkt Gränitz pa se je smejal v pest, da je tako stranko prekanil. Vse to pa ni drugega, kakor uradno smešenje naših zahtev po jezikovni ravnopravnosti pri marnberškem sodišču.

Stranka se je pritožila na okrožno sodišče že začetkom meseca februarja, pa do sedaj še ni dobila rešitve.

Okrožno sodišče je nekoč zahtevalo, naj okrajno sodišče v Marnberku neko stranko zasliši. G. Gränitz je izdal, seveda, samo nemško vabilo, katero je pa stranka poslala s pritožbo vred na okrožno sodišče. In uspeh? Dotična stranka ni bila več poklicana k sodnji. Rešitve, seveda, ni nikake od okrožnega sodišča.

G. Hren je že tudi pozimi okusil Gränitzovo zagrizenost. Poklican je bil kot priča ter se odzval še le tretjemu nemškemu vabilu; slovenskega se mu na vsa zahtevanja ni hotelo izdati... Pri sodišču je zahteval, da se ga zasliši slovenski. G. Gränitz ga je zaslišaval dosledno nemški. G. Hren je odgovarjal dosledno slovenski. Zapisnik je bil nemški. Nazadnje bi bil moral g. Hren podpisati neprečitani nemški zapisnik. To je pa odklonil, sklicujoč se na čl. XIX. drž. temeljnega zakona. Gränitz je to pogrelo ter je g. Hrenu zapretil, da ga v to prisili. Ker pa je ta ostal pri svoji izjavi, ga je skušal z lepa pregovoriti, da bi nemški zapisnik podpisal oziroma vsaj izjavil, da se zapisnik docela vjema z njegovo izpovedjo. Pa tudi to ni nič pomagalo. G. Gränitz je končno narekoval v zapisnik opombo, da priča noče podpisati nemškega zapisnika sklicujoč se na čl. XIX. drž. temeljnega zakona, četudi je sodišču znano, da je zaslišani nemščine zmogel.

Šla je takoj pritožba na okrožno sodišče, v kateri se je posebno povdarjalo, da stranka ne more prevzeti nobene odgovornosti za pravilnost zapisnika. — Rešitve zopet nikake, četudi se je to zgodilo že pred štirimi meseci.

Iz vsega tega je razvidno, da je dvoje mogoče: Ali c. kr. okrožno sodišče v Mariboru docela soglaša s postopanjem g. Gränitza in sodnika Rotha; ali pa se mu ne zdi vredno na naše v zakonu utemeljene zahteve in pritožbe sploh kaj odgovoriti. Slovenci smo torej v jezikovnem obziru brezpravni, sicer bi bilo moralo okrožno sodišče nekaj ukreniti ter bi bil slučaj Hren nemogoč. — Toda tako lahke igre ne bodo imeli ti nemški gospodje z nami. Na tak na-

čin se jim ne damo. Čakali in trpeli smo dosti dolgo. Jamčimo jim pa za to, da si bomo drugje poiskali pravice, kjer nas bodo morali slišati, radi ali neradi. Videti hočemo, ali je še kaj pravice v naši ljubi Avstriji za Slovence.

Politična kronika.

z Seja dne 18. t. m. Finančni minister predloži zakonski načrt o premeni hišnorazredn. davka in osebnega dohodninskega davka. Naučni minister odgovarja na interpelacijo posl. Iro-ta o umaknitvi ministerijalne naredbe glede zrelostnih izpitov na srednjih šolah, oziroma glede odprave tega izpita sploh. Minister pravi, da ni bila s to naredbo upeljana nikaka novotarija, da se je mariveč nameravalo pojasniti Marchetovo naredbo o postopanju pri zrelostnih izpiti, ker so to naredbo nekatere izpraševalne komisije napačno tolmačile in dajale spričevala zrelosti tudi takim kandidatom, ki so se skazali v enem predmetu popolnoma nezrele ali pa v večih predmetih nezadostno dozorele. Na odpravo mature vlada ne misli, ker se enquete o reformi srednjih šol niso izrekle za to in ker tudi v sosednjih državah nikdo ne misli na to, da bi se zrelostni izpit na srednjih šolah odpravil. — Na to se je začela podrobna debata o drugi skupini državnega proračuna. Prvi je izlil vse svoje predrzne nesramnosti in neslanosti novoizvoljeni graški poslanec Wastien. Ta dični zastopnik krofastege nemškonacionalnega šovinizma je dejal, da vlada tako dolgo ne sme misliti na ustanavljanje **tujejezičnih** visokih šol (Slovani in Italijani so torej tuji v Avstriji!), dokler ne bodo obstoječe nemške visoke šole tako opremljene, kakor zahteva najmodernejša stanje vede. proti tujejezičnim visokim šolam je gospod Wastien tudi zato, ker bi te itak morali Nemci s svojimi davki plačevati. — Čudimo se, da ni naučni minister to prav tako bedasto, kakor nesramno in lažljivo trditve na mestu zavrnil. To bi bila dolžnost avstrijske vlade, saj to vender ne gre, da bi kak nemški zagrizenec na tako nečuten in razdražljiv način vse nenemške narodnosti te države zalil.

Kam pa gredo naši davki, ako je res, da morajo Nemci naše plačevati? Ali smo mi samo zato na svetu, da bi dajali vojake in plačevali davke samo za vojsko, mornarico in nemško uradništvo? In še to nesramnost tega nemškega šovinista naj pribijemo, da bi tujejezične visoke šole itak ne bile nič drugega kot vzgajališča uradnikov, ka-

teri bi v narodno mešanih deželah delali Nemcem konkurenco! To je torej kar tega moža in njegove somišljenike boli — boje se konkurence slovanskih in italjanskih visokošolcev v državnih službah. Šole in državne službe bi morale biti izključen monopol nemške manjšine v tej državi. Tako nekako se že v resnici dela v Avstriji; je li pa tako postopanje v interesu multijezične in po večini prebivalstva slovanske Avstrije, to je seveda drugo vprašanje, za katero nimajo ne ministri, ne njih nemški in poljski pristaši in podporniki smisla. — O Wastianovi politiki proti Korošcu ne govorimo; ponavljal je nemškonacionalne fraze o razmerah na Sp. Štajerskem, ki so nam vsem že do siteda znane. O Wastianovem govoru smo poročali, ne da bi mu prisojali kaj osebne važnosti ali pomena, ampak zato, ker je to tipus sedaj vladajoče nemško šovinistiške manjšine v Avstriji. Povsod, kjer vlada zdrava pamet in razsodnost, bi takega človeka nagnali, pri nas v Avstriji je pa ta mož tipični reprezentat „vladajočih in odločujočih krogov“; zato so pa tudi razmere v tej državi take!

V nadaljni debati sta govorila tudi naša posebna prijatelja justični minister Hochenburger ter naučni minister grof Stürgkh. O govorih teh dveh nemških velemož danes zaradi pomanjkanja prostora ne moremo govoriti. Vrnemo se morda na to o priliki.

V razpravi o naučnem ministerstvu je govoril posl. Drtina za vstanoitev potrebnih slovanskih vsučilišč, posl. dr. Rybář pa o šolskih razmerah v Trstu, kjer imajo Nemci dve deški, dve dekliški ljudski šoli, nemško meščansko šolo, gimnazijo in realko, za 2000 slovenskih otrok pa obstoji ena sama privatna ljudska šola! Podobne razmere so v Gorici. Tam sta dve nemški srednji šoli, v katerih je 15 do 20 nemških učencev, vsi drugi so Slovenci in Italijani, ki pa nimajo nobene srednje šole. Govornik opisuje tudi razmere pri ravnateljstvu državnih železnic, ki je dovolilo, da se uradnikom kar uradno odtrgujejo prispevki za Schullerverein! Govornik izjavlja, da bo njegova stranka glasovala proti proračunu. Govorilo je še več govornikov. Pri glasovanju je bil proračun za to skupino v navadnem glasovanju odobren.

V V gospodarskem odseku se je razpravljalo o pooblastilnem zakonu za sklenitev trgovinskih pogodb ter o trgovinski pogodbi z Romunskim. Debata ni bila še končana.

V Dalmatinski poslanci, Ivčević, Vuković, Biankini in Perić ne izstopijo

čaju njegovo najlepše plačilo. Še kspir je postal po Schleglovem prevodu nemški klasik, nerazdružljivo spojen z nadaljnim razvitkom nemškega slovstva. V našem slučaju pač nikdo ne bo pričakoval kaj enakega. Kot merilo priljubljenosti kakega pesnika in v koliko je prodrlo poznanje njegovih del kakor po skrivnih žilah v najdaljše strani narodnega života, nam služi tudi opazovanje, v kaki veličini se je polastilo ljudstvo duševnega blaga dotičnega moža v citatih, posameznih frazah. Da pripada tudi tukaj nemškima pesnikoma-prvakoma prvo mesto je znano in jasno, kakor da moralična vsebina kakega stavka ni predpogoj za taki proces, ker sicer bi nam bili prešli izreki našega Cimpermana, Medveda in drugih, ki so se porabljaljoč poezijo kot vehiculum pošteno tradili, vzgojiti nas etično s svojimi opomini, izvirajočimi iz dostikrat vbornega razsvitljenja. Slučaj igra seveda pri tem veliko ulogo, vendar se lahko v obče reče, da je potrebno v svrhu, da postane kak sta-

vek praeclare dictum poleg znamenite vsebine v stilističnem obziru, rekel bi, nekaka definitivna, monumentalna oblika. Zadnja zahteva je menda tudi pri tem glavna skrivnost. Odprimo sedaj prevod, poiščimo hitro nekatera nam veleznanja klasična mesta. Pretehtamo jih v slovenski obliki in skoraj povsod jih bomo našli prelahka in zato tudi neprimerna jih v danem slučaju — kedor že ima to navado — vporabiti. Le pregosto je predstavljavec ravno tukaj zaostal za svojo nalogo in dosegel le medlo korektnost. Majavi prikaz v začetku Posvetila niso še najhujše zlo. Saj tudi izvirnika na dotičnem mestu ni več rabiti kakor z nekim pridržkom. Vendar ne morete mimo navedenega mesta in se niste spotaknili ob nezaslišani leksikalni besedi majavi; in niste opazili z nevoljo, da še je mogoče pri nas zameniti besede istega debela toda z očitvidno natanko določenim pomenom, kar je vendarle dokaz jezikovne nezrelosti. Toda kam so izgrešili v prevodu oni tako priprosti in

jednostavni tako jedrati in zvonki klasični izreki originalovi? Nepotrebno je, da navajam vzglede, kjer je naš pesnik želeč zadostiti natančnosti zgrešil svoj pravi cilj, skrbeti za epigramatično pointo. Vsa krivda seveda ne zadene prestavljavca, dokler še nam ni na razpolago živ zaklad narodnih izrekov, potem pa tudi lastna klasična — v tem slučaju dramatska — literatura s stalno utrjeno višjo pesniško frazeologijo. Takrat še le bo nam mogoče pisati idijomatično, le takrat bomo lahko prestavljali velika klasična dela dostojno po obliki in po smislu.

Razmerje med tujim klasikom in našim prevodom se da označiti sedaj kot nekaka nejednačba, kjer povzročuje ravno pomanjkanje primerne jezikovnega materiala na naši strani občutno diferenco. Sedaj se pa čudimo, da ti prevodi ne vplivajo, zakaj nam ne pomenjajo ničesa. Bodoče usode nekaterih mest v našem prevodu si ne morem predstavljati dosti drugače, kot ki je zadela n. pr. posamezne izreke

Koseskega, ki se jih navadno ne rabi v njih popolni vrednosti ampak samo pod narekovaji. —

Dvomim, da bi še kedaj kak slovenski pesnik zastavil svoje moči v prevod kakega drugega znamenitega nemškega dela. Kozmopolitični značaj našega veka, ki se razodeva povsod in tudi v literaturi, je potegnil tudi Slovence za seboj. Tako tudi nemščina ni več kot nekoč, edini in neizogibni medij med nami in ostalim svetom. Poznavanje velikih kulturnih jezikov je postalo danes za vsakoga potreba, tudi za umetniško interesovanega. Kot vesel pojav moramo pozdraviti naše rastoče zanimanje za ruščino, za rusko literaturo. Pesniški proizvodi bratskega nam naroda presajeni v slovenščino bi nam gotovo bolj pomladili naše slovstvo, kakor prevodi iz vsake druge književnosti. Dokler pa še nas čaka tukaj in drugod tolika naloga, se mi zdi naglica, s katero se nam je oskrbel slovenski Faust, neumestna.

iz Saveza južnih Slovencev, bodo se mariveč le glasovanja o proračunu vzdržali. Tako poroča „Slavische Korresp.“

v Ogrska kriza. Stranka neodvisnosti bi rada za vsako ceno dobila vlado v svoje roke, zato se je že z Lukacsem sporazumela, da je pripravljena odložiti rešitev vseh spornih vprašanj na poznejšo dobo ter izvesti takoj volilno reformo, toda v smislu stranke, ki ne misli na splošno, jednako in tajno volilno pravico — ako se ne sestavi novo ministerstvo iz nje pristašev s Kossuthom na čelu.

v O sestanku ruskega carja in nemškega cesarja, njih napitnicah, o možnih političnih posledicah tega sestanka itd. so vsi listi polni. Vse to so pa več ali manj sama ugibanja in kombinacije.

v Turčija. Vlada se z vso gorečnostjo pripravlja na eventualno vojso proti Grški. Za Kreto se hoče boriti do zadnjega in si je ne da odtrgati.

Dnevna kronika.

v Kako čistajo Nemci svoje zaslužne može! Največji nemški lirik je bil Heine. Vzlic temu nima še v nobenem nemškem mestu dostojnega spomenika. Rajna naša carica je dala na otoku Krku postaviti krasen spomenik Heineju, ki ga je visoko spoštovala. Sedaj je kupil ta grad nemški cesar, ki ni imel nujnejšega opravila, kakor da je spomenik — prodal za 10.000 mark. Kupil ga je hamburški založnik Campe in tako so sedaj Nemci dobili spomenik za Heineja, če tudi po — licitaciji. Bismarcku seve se godi drugače.

o Proslava stoletnice Darwinovega rojstva. Od 21. do 24. t. m. priredi vseučilišče v Cambridgu na Angleškem mednarodno slavlje stoletnice Darwinovega rojstva in obenem petdesetletnico izida njegove epohalne knjige: „O nastanku vrst“. Zastopani bodo na prireditvi zastopniki vseh visokih šol, akademij in znanstvenih korporacij vseh narodov. — Darwin je, kakor znano, študiral na univerzi v Cambridgu in je proslavil pozneje to svetišče vede s svojimi nesmrtnimi deli med vsemi narodi in za vse čase.

o Čehi na Dunaju izdajajo po svojem društvu „Maticе Vídenská“ svoj dnevnik. Iz poročila, ki ga je društvo te dni razposlalo, je razvidno vzorno delovanje društva, obenem pa tudi vzorna požrtvovalnost Čehov. 23.977 K darov so dobili za svoje namene. Sam dr. Drozda je dal 16.000 K. Slovenci bi se morali pri Čehih učiti!

o Splošni štrajk grozi zopet izbruhniti v Petrogradu; stavkajo že uslužbeni omnibusov in cestnih železnic.

o Revolucija v Venecueli je, kakor poročajo listi iz mesta Karakas, izbruhnila. Vendar je vlada dozdej udušila gibanje.

o Češko manjšinsko šolstvo. Najboljši dokaz, kako češke manjšinske šole „osrednje šolske matice“ onemogočujejo germanizacijo, so sledeče številke: leta 1900. je bilo v takozvanem nemškem jezikovnem ozemlju 14.518 čeških šolskih otrok. Do 1908 je naraslo to število na 22.857.

o Na Iglavskem bi radi ustanovili Nemci zaprto nemško ozemlje. Osobito se za to trudi nemški minister dr. Schreiner. Te dni pa so Čehi zabili klin v to ozemlje. Pri volitvah v cestni odbor je bilo izvoljenih po trdnem boju 6 Čehov iz skupine čeških občin, s čemur je češka večina zagotovljena. Tako Čehi skušajo pri vsaki in tudi najmanjši stvari v najbolj ogroženih krajih uveljaviti svojo narodnost.

Kupujte narodni kolek!

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem v Celju

vabi na svoj **prvi redni občni zbor**, ki se bode vršil v nedeljo, dne 11. julija 1909 ob pol 11. uri dopoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju.

Spored:

1. V pozdrav. Govori predsednik g. Anton Pesek.
2. Odborovo poročilo.
3. O ciljih in nalogah naših izobraževalnih društev. Govori podpredsednik g. Janko Lešničar.
4. Volitve novega odbora.
5. O organizaciji slov. kmečkega naraščaja na Sp. Štajerskem. Poroča odbornik g. Andrej Oset, posestniški sin pri Sv. Jurju ob J. ž.
6. Predlogi in slučajnosti.

Popoldne se vrši velika ljudska slavnost v novem „Sokolskem domu“ v Gaberju pri Celju.

Opozarjamo na sledeča določila „Zvezinih“ pravil:

§ 15. Občni zbor tvorijo poleg ustanovnikov, častnih in podpornih članov v prvi vrsti odposlanci zveznih društev, od katerih ima vsako pravico poslati za vsakih 50 članov po tri zastopnike. Prebitki nad 25 se štejejo za celih 50. Društvo, ki ima manj kot 50 članov, pošlje tudi tri zastopnike. Stvar društev je, kako volijo te zastopnike; izkazati pa se morajo z legitimacijo, katero izda društvu odbor in nosi društveno štampiljo.

Pristop k občnemu zboru imajo vsi člani v zvezi stoječih društev; vendar pa imajo samo pasivno volilno pravico in pa pravico udeleževati se s posvetovalnim glasom razprav.

§ 17 g) Predlogi se morajo najmanj 8 dni prej poslati odboru. Pozneje podani predlogi se le tedaj pripuste k razpravi, če sklene to občni zbor.

Cenjena društva pozivamo, da čimprej javijo svojo udeležbo in število udeležencev odboru Zveze narodnih društev v Celju. Isto velja za posameznike.

V Celju, dne 6. junija 1909.

Z narodnimi pozdravi za odbor:

Anton Pesek,

nauč. v Narapljah, p. Ptujška gora, tč. predsednik.

Dr. Anton Dolar,

c. kr. prof. v Celju, tč. tajnik in blagajnik.

Štajerske novice.

o Narodnjaki, somišljeniki! — Agitirajte za „Narodni Dnevnik“! Naročajte ga, pridobivajte mu inseratov, da se bode mogel povečati in razširiti! Narodnonapredna stvar na Štajerskem ne bode nikoli napredovala brez dobrega in močno razširjenega časopisja, ki je njeno najostrejše orožje. Posnemajte v tem oziru socialiste in klerikalce! Zahtevajte „Narodni Dnevnik“ po vseh gostilnah in kavarnah.

o Slavna narodna društva v Celju in celjski bližnji okolici pozivamo, da se pripravljajo na korporativno udeležbo pri občnem zboru „Zveze narodnih društev v Celju“ dne 11. julija. — Ljubo bi nam bilo sodelovanje pevskih oz. tamburaških društev pri veliki veselici v Sokolskem domu. Prosimo sl. društva, da to uvažujejo in nam svojo c. udeležbo pravočasno sporočijo.

Odbor „Zveze nar. društev“.

v „Zvezo južnih Slovanov“ gloda včerašnja „Straža“ z jednim namenom škodovati ugledu slovensko-štajerskih neklerikalnih poslancev. Kakor da bi bila Ploj in Roblek (g. Ježovnik leži itak bolan doma) kriva, da so

se dalmatinski poslanci odstranili pri glasovanju iz oportunističnih razlogov! Kako bi se klerikalci škandalizirali, ako bi mi pisali, da so n. pr. Korošec, Benkovič in Šusteršič krivi znane Roškarjeve afere! Bilo bi to neopravičeno kakor so neopravičeni napadi na oba om. poslance radi — tujih grehov! Onadva sta vršila svojo dolžnost — in to bode za njune volilce dovolj.

v O klerikalnem postopanju proti vinorejski zadrugi v Celju je „Nar. Dn.“ že obširno pisal. Včerašnji članek „Straža“ ni mogel odgovoriti ničesar stvarnega — pač pa je ponovil neopravičene napade. O konfuznosti in strasti stražarjev priča tudi to, da imajo n. pr. g. Pečnika, odbornika vinarske zadruge na Bizeljskem — za najzagrizenejšega liberalca, dasi je vnet pristaš kmečke zveze! Da pa govorijo Cenciči o — švindlu, ni ničesar čudnega.

o Stürgkh in dr. Korošec. Včera je naučni minister grof Stürgkh odgovarjal na očitanja dr. Koroščeva zaradi nemškega šolskega nadzornika na Kranjskem in okr. šol. nadzornika na Spod. Štajerskem. Minister je ponovil isto, kar je že pisal „Narodni Dnevnik“ minulo sredo: obe mesti je že ustanovil Marchet pod Beckovo vlado, katero so z vsemi silami podpirali slovenski klerikalci. Minister je zato zafkrival poslanca Korošca; vsaka beseda je bila prikrito zasmehovanje — naših klerikalcev in njihove glasovite politike. Naši bralci se gotovo še spominjajo, da so kranjski klerikalci glasovali za proračunski provizorij decembra meseca ne da bi vedeli, da je postavka za Belarja v njem; isto velja za postavko glede nemškega okrajnega šolskega nadzornika na Spod. Štajerskem. Šele sedaj vpiti, ko je že prepozno! — Zato so pa tudi uspehi vse naše politike in — opozicije po tem. Enkrat v naivnem zaupanju podpirati vlado, potem pa jo brcati, ko si je dovolila prijateljstvo v svoj prid izkoristiti! Upamo, da se bode sedaj gosp. poslanec Korošec nečesa naučil. Sicer je to šele druga brca za prijateljstvo Nemcem; prvo je dala M. Ztg. našim klerikalcem takoj po 14. maju. V tretje gre rado! Potem bo pa govorila slov. javnost vendar enkrat odločno besedo!

Laži za — sveto vero. Včerašnja „Straža“ je priobčila več popolnoma neresničnihotic o občnem zboru Z. Z., o njenem načelstvu, o poročilu g. Stiblerja na obč. zboru itd. Vse nosijo tako očividni pečat neresnice na sebi, da se čudimo kako jih morejo duhovniki pisati in poročati! Laži za — sveto vero! Laž je slabo orožje in gg. ne bodo prišli z njim na zeleno vejo. Tako nečasten in surov boj bode le vodil do tega, da se bodo tesno sklenili vsi neklerikalni elementi, vsi še pošteno slovenski misleči možje in začeli boj proti politični in zasebni nepoštenosti ter lažljivosti — ki je klerikalizem. Sramota za slovenske duhovnike (ki se vendar računijo k inteligenci) da so tako globoko padli!

o Državni poslanec Ježovnik leži doma bolan v postelji. Kakor smo zvedeli, je bil g. Ježovnik od kluba določen, da govori v proračunski debati; nadomestil ga bode g. drž. posl. Roblek. Netaktno je zatorej od „Sl. G.“, da se zaletava sedaj v drž. posl. Ježovnika zato, da je Pišek porabil „Dnevnikovo“ gradivo za interpelacijo, ker g. Ježovniku zaradi bolezni ni bilo mogoče v tej stvari nastopiti.

z Meščansko šolstvo v Avstriji in na Slovenskem. V Avstriji imamo sedaj 876 meščanskih šol, med temi 298 čeških, 5 hrvaških, 11 italijanskih in 1 (reci jedno) slovensko (v Postojni). V slovenskem ozemlju imamo pa mnogo nemških meščanskih šol, ki nam

v narodnem oziru mnogo škodujejo: v Celju, Ptuj, Mariboru, Beljaku, Celovcu, Velikovu, Borovljah (nova), v Krškem itd. „Slov. učit.“ pristavlja k temu nekaj refleksij o važnosti meščanskih šol in priporoča deželnemu odboru na Kranjskem, naj se briga za ustanovitev meščanskih šol na Kranjskem. Nam se pa v Gradcu samo zaničljivo muzajo, ako zahtevamo meščanske šole na Štajerskem; menda tuči v bodoče ne bode boljše.

o Kako se dajejo posojila pri celjski mestni šparkasi. Mestni uradni predstojnik dr. Ambroschütz si zida vilo „na otoku“, katera še ni gotova. Že dolgo časa pa ima na to še ne pozidano vilo vknjiženo posojilo celjske mestne hranilnice v znesku 20.000 K. Kako more pod vladnim nadzorstvom stoječa hranilnica dajati taka posojila? In povrh mestna hranilnica mestnemu uslužbencu! (kakor že prej lastnim uradniku Patzu in Hofmannu na ime njih soprog!) Hiša, ki še bode nekdanj sezidana, je torej papilarna varnost za 20.000 kron! Tako se dela s slovenskim otroškim denarjem!

z Celjska glasbena šola si je naročila, kakor se nam poroča, potrebne pulte pri nemškem mizarju Urschko. Žalcstno!

z Prav je tako. Gg. duhovniki celjske dekanije so sklenili pred kratkim na svoji konferenci zahtevati pri oblastih, da se naj gostilničarji po dekaniji strogo držijo policijske ure, ker se s ponočnim popivanjem zelo širi pijančevanje, ki je vir vseh hudodelstev. Prav je tako! Samo, kaj bodo rekli k temu klerikalni gostilničarji?

v Za družbo sv. Cirila in Metoda je zopet nabrala gosp. Marica Gačnik v svoj nabiralnik v „Skalni kleti“ 9 kron. — Narodni delavni gospici iskrena hvala!

z Za Ciril-Metodovo družbo je nabral g. not. kand. Juro Detiček v „Sokolskem domu“ na predvečer obč. zbora „Zadružne Zveze“ v Celju 13 K 20 vin.

v Za Ciril-Metodovo družbo je nabrala in nam poslala 906 rabljenih poštinih znamk gđc. Marica Kruharjeva v Kozjem. Prirčna hvala!

o Iz Gaberja. Včera zvečer je podrl hud pes, last gospe Dečkove, mimo gredečo deklico Krečun na tla in jo vgriznil v trebuh. Bilo bi pač potrebno, da bi lastniki imeli tako hude pse na verigi ali da bi bili vsaj z nagobčnikom preskrbljeni. Pasji griz je zelo nevaren. Včasih se posledice pojavijo šele v poznejših letih. Želeti je, da se enaki slučaj ne ponavljajo.

—čič.

v Žalcani, Grižani, Štjavljani! Priredite jutri izlete v gostilno g. Sedminka v Podlogu, kjer priredi izobraževalno društvo v Sv. Petru štiridejanko „Zaklad“. Pri prosti zabavi sodeluje šentpavelska godba. Društvo je velike važnosti za napredno stvar v Št. Petru; sosedji, podpirajte svoje somišljenike!

v Vabilo. Hmelj. dr. v Žalcu si je omislilo brizgalno za uničevanje hmeljske ušice. Prva poskušnja se bode vršila v pendeljek, dne 21. tm. ob 4. uri popoldne. Zbirališče pri hmeljarni. Vsi p. n. udi in drugi hmeljarji dobro došli! Društveno vodstvo.

v Utonil je včera 9 letni sinček Franček veleposestnika g. Antona Podgorška na Ponikvi ob J. ž. Bil je najpridnejši učenec ponkovske šole. Vrlemu naprednjaku g. Podgoršku in celi rodbini naše sožalje!

z Podružnica Ciril in Metodove družbe v Sevnici priredi v torek, dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer zborovanje, na katerem predava g. potovalni učitelj I. Prekoršek o organizaciji našega obrambnega dela. Komur je do tega,

da se speča podružnica pri nas v Sevnici zopet oživi, naj ne izostane. Nemško prediranje zahteva organiziranega odpora, pri katerem sodelujemo vsi! —

Slovenci, zažgite v nedeljo, dne 4. julija po vseh hribljih kresove in nabirajte za družbo sv. Cirila in Metoda!

z Imenovan je sodni oficijal pl. Villefort v Laškem trgu za sodnega nadoficijala v Šmarju pri Jelšah.

v V Št. Jakobu v Rožu se da v najem stara dobro idoča trgovina. Več glej inserat! Pojasnila daje „Slov. trg. društvo v Celju“.

o Štajerski namestnik v gornjegrajskem okraju. Kakor smo zvedeli iz zanesljivega vira, se popelje štajerski cesarjev namestnik, ekscelecna grof Clary v četrtek, dne 1. julija po gornjegrajskem okraju. Ogledati si hoče gornje savinsko dolino. Vozil se bo v avtomobilu.

o Iz Trbovelj. Danes ponoči t. j. 18. t. m. je umrla 23 let stara gospa Milka Heutmann, soproga tuk. nadinženirja Franca Heutmanna. — Ranjka gospa je bila iz tukajšnje slovenske rodbine D. Tory in hčerka poslovodje bratovske skladišnice. Mlada gospa je iskala toli zaželenega zdravja največ na Dobrni, a vse zaman. Snūica je strla to mlado življenje. Gospodu soprogu Heutmannu in rodbini Tory naše iskreno sožalje.

o Od Sv. Marjete pri Moškanjih. Jedna najnaprednejših župnij je gotovo župnija Sv. Marjeta pri Moškanjih. Ima svojo posojilnico z 240 udi in z velikanskim denarnim prometom, svojo kmetijsko podružnico z 80 udi, bralno društvo, narodno požarno brambo, čebelno opazovalnico itd. Pred kratkim se je ustanovil tudi velik tamburaški zbor. Ta župnija šteje 8 občin, katere vodijo samo napredni in vrlo narodni obč. predstojniki. Vsled tega tudi ta lep izid zadnjih deželnozborskih volitev. Katera župnija je dala našemu vrlemu in vnetemu poslancu g. dr. Ploju več glasov nego naša? Lepo število 156 glasov je dobil pri nas poslanec, za katerega bi se naj bil potegoval vsak pameten volilec. A kaj je poročal lažnjivi Slov. Gospodar iz Gajovec pri Sv. Marjeti? Prinesel je poročilo, da so ostali volilci občine Gajovec vendarle na stani kmečke zveze, akoravno je g. nadučitelj več nedelj zaporedoma našteval dobre lastnosti g. Ploja in akoravno je prinesel študent Vesenjaka toliko „Sloge“, da bi se lahko bilo z njo živini nastljalo. O vi lažnjivci! Vprašamo vas, koliko Ozmecev pa je bilo v tej občini? Kaj ne, samo šest. Torej je v občini Gajovec samo šest volilcev! Kje je pa onih 27 volilcev, ki so volili neustrašeno našega mnogozasluznega g. dr. Ploja? Občani Sv. Marjete so pokazali, da znajo samostalno misliti in da znajo po svojem prepričanju voliti, pokazali so pa tudi, da znajo tudi sami toliko pisati, da jim ni treba pisati pri kmečkih zvezarjih za pomoč. Bog vas živi vrli občani Sv. Marjete! — Mi Marjetčani vstajamo, a vas, kmečki zvezari, posebnost, g. Korošec, vas je pa strah! Kaj ne, vi dragi sosede od Sv. Lenarta?

v Toča je minulo nedeljo popolnoma uničila vinograde okrog Gomilice pri Spilfeldu. — Pri Lučanah je vžgala isti dan strela 3 viničarije.

z Iz Maribora. (Javna zahvala). Velika narodna slavnost, ki je priredila dne 6. rožnika 1909 v korist družbe sv. Cirila in Metoda v mariborskem „Narodnem domu“, je dala šolski družbi 1725 K 23 vin. čistega dobička. Da se je dosegel ta krasni gmotni uspeh, gre zahvala zlasti narodnim damam, ki so nabrale zelo veliko darov v blagu

in gotovini, potem „Slov. trgovskemu društvu“, mariborskemu „Sokolu“, ženskemu telovadnemu odseku, klubu „Narodni Pipec“, g. Burešu, sl. „Posojilnici“, „Slovanski čitalnici“, „Zgodovinskemu društvu“ in restavratorki gospici Leonovi. Vsem darovalcem vina, jedil, zelenja, raznovrstnih darov, slavni delniški pivovarni v Čeških Budjevicah in vsem posameznim damam in gospodom, ki so pripomogli h krasnim uspehom te slavnosti, izrekata podpisana odbora podružnic družbe sv. Cirila in Metoda najpriskrbenjšo zahvalo.

Za žensko podružnico:

Pavla dr. Voušekova, predsednica;

Micika dr. Poljančeva, tajnica.

Za moško podružnico:

Dr. Anton Medved, predsednik;

Franjo Majer, tajnik.

z Jesenske orožne vaje za obseg 3. kora so se določile na naslednje termine: za pešce in lovce od 26. avgusta do 7. septembra in od 30. avg. do 11. septembra. Za trdnjavske topničarje (p. št. 4 in 3) od 19. do 31. julija. Za poljne in gorske topničarje: poljni topn. polki 7, 8 in 9 od 19. do 31. julija, pri p. št. 7 še od 2. do 14. avg., pri gorskem topn. polku št. 3 od 14. julija do 2. avgusta, od 3. do 22. avgusta in od 23. avgusta do 11. sept. Sanitetni oddelki št. 7, 8 in 9 od 19. do 31. julija in pri št. 2. in 16. od 30. avg. in 13. sept. naprej po 14 dni.

z V državni poljedelski svet so imenovani iz Štajerske za sledečo dobo do leta 1913. sami nemški nacionalci in sicer deželni odbornik grof Attems, podpredsednik štaj. kmet. družbe vitez Plessing, ravnatelj kmetijskega preizkuševalnega zavoda v Gradcu Hotter in gozdarski svetnik Schmidt. Slovence (in tudi nemške klerikalce) je vlada popolnoma prezrla, ravno tako kakor pri dež. obrtnem redn. Mi živimo na Štajerskem samo za plačevanje denarnega in krvnega davka!

o Graška zveza kmet. zadrug na Štajerskem je imela v četrtek v Gradcu svoj občni zbor, katerega se je udeležilo 110 odposlancev posameznih zadrug. Med drugimi običajnimi točkami dnevnega reda se je govorilo o ustanovitvi zavarovalnice na življenje za člane rajfajznovk in drugih zadrug. Zveza se lepo razvija, vendar bi bil že čas, da bi se vse spodnještajerske zadruge, ki so še članice te nemške zveze, oprijele domače Z. Z. v Celju in bi se na ta način skušala počasi doseči popolna gospodarska emancipacija spodnještaj. Slovencev.

o Slovenske novice iz Amerike. V mestecu Rockdale blizu Jolietu so trije Slovenci mestni odborniki; v mestecu vlada tako lepo in vzgledno gospodarstvo, da ga ne morejo prehvaliti angleški listi. — Zmešalo se je v Jolietu 34 letnemu delavcu Zupěcu, doma v Babni vasi na Dolenjskem. — Nasproti „Glasu Naroda“ piše (najbrž duhovnik) Umek v „Amer. Slovincu“, da bodo slovenske naselbine v Ameriki z veseljem sprejele škofa Jegliča, ako jih pride obiskat.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

o Dunaj, 19. junija. (Brz. „N. D.“) Poslanska zbornica nadaljuje podrobno debato o tretji skupini drž. proračuna to je o postavkah železniškega, trgovskega, poljedelskega in domobranskega ministerstva ter ministerstva za javna dela. Delata bo končana še danes popoldan.

Dunajski slov. visokošolci proti italijanski pravni fakulteti v Trstu in za slovensko univerzo v Ljubljani.

o Dunaj, 19. junija. (Brz. „N. D.“) Sinoči so priredili dunajski slovenski visokošolci dobro obiskan shod, na katerem so se izrekli proti ustanovitvi italijanske pravne fakultete v Trstu in objednem odločno zahtevali, da se istočasno z ustanovitvijo ital. pravne fakultete ustanovi slovensko vsenčilišče v Ljubljani.

Slovanska jednota in pooblastilni zakon.

v Praga, 19. junija. (Brz. „Nar. D.“) Kakor poroča „Den“, še Slovanska jednota dosedaj ni definitivno sklenila, kako stališče bo zavzela nasproti pooblastilnemu zakonu za trgovinske pogodbe z balkanskimi in prekomorskimi državami.

Potovanje trgovinskega ministra Weisskirchnerja.

v Praga, 19. junija. (Brz. „Nar. D.“) „Nar. Listy“ poročajo, da baje želi trgovinski minister dr. Weisskirchner napraviti začetkom avgusta pončno potovanje po reki Labi, katerega bi se udeležil on sam kakor tudi interesi za regulacijo te reke.

Hrupne demonstracije v Zagrebu.

o Zagreb, 16. junija. (Brz. N. D.) Vsled zadnjega napada na zagovornika v veleizdajskem procesu dr. Belobrka, se je zbralo včeraj proti koncu obravnave do 250 naprednih dijakov, da bi ga branili pred nadaljnimi napadi legijonašev. V izredno velikem številu konsignirana policija je potisnila dijakke nazaj, v tem trenutku so jih napadli tudi legijonaši s palicami in kamenjem. Ko so prišli iz dvorane zagovorniki in časnikarski poročevalci, je nastal grozovit trušč. Klicalo se je vse vprek „Živili“ in „Doli z njimi“. Policija na konjih se obrne proti dijakom, da so morali iskati zavetja v kavarni „Zagreb“. Legijonaši so jim sledili in so celo kavarno demolirali. — Bilo je aretiranih mnogo dijakov, dočim je policija legijonašem pustila proste roke, da so smeli dijakke pretepati in razbijati po ulicah, kakor se jim je zljubilo.

Ogrska ministerska kriza.

o Budimpešta, 19. junija. (Brz. „N. D.“) Misija biv. fin. min. Lukacsa je še zmiraj predmet splošnega zanimanja. Kriza je sedaj dosegla svoj vrhunec. Na eni strani veselje, na drugi tiha nevolja.

o Budimpešta, 19. junija. (Brz. „N. D.“) Nekateri časniki, med njimi tudi „Neues Pester Journal“ in „Budapesti Hirlep“ že priobčujejo cele listo prihodnjih ministrov.

z Budimpešta, 19. junija. (Brz. „N. D.“) Neki budimpeštanski časniki izražajo bojazen, da je Lukacseva misija le past. Njemu bode kmalu sledil grof Khuen Hedervary.

K sestanku nemškega cesarja z ruskim carjem.

z Reval, 19. junija. (Brz. Nar. D.) Uradni komunike o sestanku cesarja Viljema s carjem Nikolajem pravi, da so pogovori med državniki jasno dokazali, da ni nobenega nasprotja v naziranju obeh vlad v kateremkoli aktualnem političnem vprašanju. Obe državi želita, da se vsa preporna vprašanja mirno rešijo.

Letošnja potovanja ruskega carja.

z Berolin, 19. junija. (Brz. „Nar. D.“) Program potovanja ruskega carja so nekoliko spremenili. Dne 29. julija

pride v London nemški prestolonaslednik. Vsled tega obišče car šele 31. julija Sherbourg in Cowes, kjer se snide z angleškim kraljem.

v Rim, 19. junija. (Brz. „Nar. D.“) Ruska carsha dvojica pride sredi oktobra v Rim, kjer ostane 4 dni. Pri tej priliki bo obiskala tudi papeža.

Prepovedano protestno zborovanje proti oddelitvi holmske gubernije.

v Praga, 19. junija. (Brz. „Nar. D.“) Češki listi poročajo, da je policija prepovedala protestno zborovanje proti oddelitvi holmske gubernije od poljskega kraljestva, katero so namepravali prirediti tukajšnji poljski in ruski napredni dijaki.

Nesreča z zrakoplovom.

v Petrograd, 19. junija. (Brz. „Nar. D.“) Včeraj se je ponesrečil zrakoplov, v katerem so bili komornik Paljikin, grof Rostoff in nek sotrudnik „Novoje Vremja“. Ko so bili 1 km visoko v zraku, je zrakoplov naenkrat padel na zemljo. Paljikin in Rostoff sta mrtva.

Primorske novice.

z Za današnje ožje volitve iz III. razreda v VI. mestnem okraju je izdalo slov. politično društvo „Edinost“ parolo, naj glasujejo Slovenci za socijalistična kandidata.

z Iz sodne službe. Sodniki so postali: dr. G. Gustin in A. Borri za Pulj, dr. A. Abram za Rovinj, dr. A. Novak za Buzet in A. Manzoni za Koper.

Veleizdajski proces v Zagrebu. 76. dan razprave.

Občinstvo je zelo slabo zastopano. Izmed zagovornikov je navzoč jedini dr. Belobrč, z obvezano glavo, radi ran, ki jih je dobil pri legijonaškem napadu v četrtek popoldan na Zrinjevcu.

9. priča Štefan Mačković, poljski delavec v Jasenovcu. Glavni agitator v celem okraju je Bačić, ki širi srbsko propagando skupno z logarji in duhovniki. Pripoveduje o nekih „pojavih“, a ne izpove prav za prav ničesar.

Dr. Belobrč prosi senat, naj ne komentira njegovih vprašanj, da ga ne bi zopet pretepli, ker se vsled komentiranja njegovih vprašanj ista napačno tolmačijo. Državni pravdnik in senat sicer obžalujeta ta slučaj, a ne moreta v tem oziru baje ničesar ukreniti.

10. priča Juri Pirija, poljski delavec. V Jasenovcu vlada med Srbi in Hrvati velika mržnja. Glavno sredstvo za širjenje srbstva so kmetijske zadruge. Med narodom se je govorilo, da hočejo Srbi katoliško cerkev razstreliti.

Nato se začne z zasliševanjem prič za okraj Okučane.

1. priča Jurij Novačić, kmet iz Okučana, večkrat kaznovan radi kraje, hudobnega poškodovanja tuje lastnine in razžaljenja časti. V Okučanu so bili prej Srbi in Hrvati složni, dokler ni prišel učitelj Vukdragović, ki je širil srbstvo in s tem sejal razdor. On je kot predsednik srbske hranilnice skliceval tajne sestanke. Kaj se je na teh sklepalo in govorilo, mu ni znano, ker ni imel pristopa k tem sestankom. V Okučanu so pravoslavni v veliki večini in tudi občina je v njihovih rokah.

Obtoženi Vukdragović izpodbija izpovedbe priče.

Nastić pride. V četrtek je dobilo 13 zagovornikov (od vsake skupine po jeden) poziv k posebni razpravi dne 21. junija ob pol 5. uri popoldan v uradni dvorani predsednika senata Tarabochije. Pozvani so tudi Nastić in grafološka izvedenca profesorja Ročić in Müller, ki naj izrečeta svoje mnenje o Nastićevih dokazilih.

Zagovorniki v veleizdajskem procesu pri kralju Petru. V četrtek je sprejel srbski kralj Peter v posebni avdienci odvetnika dr. Hinkovića in dr. Badisavljevića.

Društvene vesti.

v Slovensko zdravniško društvo v Celju ima v sredo, 23. tm. ob pol 4. uri pop. v celjskem „Narodnem domu“ občni zbor s sledečim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika, 2. Volitev novega odbora, 3. Pogovor in sklepanje o novi razdelitvi distriktnih okrožij na Štajerskem, 4. Poročilo o organizaciji vseh slovenskih zdravnikov, 5. Eventualija. — Gg. kolegi, ki nemorejo priti osebno, naj blagovolijo naznaniti svoje mnenje vže poprej pisмено.

v Podružnica sv. Cirila in Metoda v Konjicah ima svoj občni zbor v sredo dne 23. junija ob 8. uri zvečer v čitalniški dvorani: Slovenci iz Konjic in okolice pridite mnogoštevilno! Odbor.

v Iz Središča. Bralno društvo „Edinost“ priredi dne 20. junija t. j. v nedeljo, v šolskih prostorih v Središču igrokaz v 5. dejanjih „Prababica“ spisal F. Grillparzer. Vstopnina: sedeži od 1—3 vrste 1 K ostale vrste 80 v, stojišče, 40 v. Začetek ob 8 uri zvečer. Igra se v krasnih kostumih izposojenih iz največje avstr. zaloge kostumov. K obilni udeležbi vabi prav vljudno odbor.

v Akademiknem fer. društvu „Bodočnost“ v Ptuj so o priliki ustanovitve III. javne ljudske knjižnice pri sv. Trojici v Slov. gor. darovali sledeči gg.: Fran Štupica, ckr. notar pri Sv. Lenarta v Slov. gor. 5 kron; g. dr. Alojzij Kraigher, zdravnik, Sv. Trojica v Sl. gor. 16 knjig; g. Kovačič Jakob, učitelj, Sv. Trojica v Slov. gor. 16 knjig; g. Klemenčič Josip, učitelj, Sv. Trojica v Slov. gor. 15 knjig; gđc. Berlič Henrijeta, učiteljica, Sv. Trojica v Slov. gor. 1 knjigo; g. Kovačič Makso, dijak, Maribor, 8 knjig in 1 krono. Vsem omenjenim p. n. darovalcem izreka za njihovo blagohotnost in nakljudnost iskreno zahvalo odbor okr. fer. dr. „Bodočnost“, inr. Vekoslav Šumenjak tč. predsednik, Kostanjevec Fran, tč. tajnik.

Tržne cene.

18. junija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 32'50 za december 31'75, za marec 31'75, za maj 31'75. Tendence mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'85, nova kampanja K 22'75. Tendence mirna. — Vreme: megleno.

Budimpešta, 18. junija. Pšenica za oktober K 13'57, pšenica za april K 13'87, rž za oktober K 10'20, oves za oktober K 7'88, koruza za julij K 7'75, koruza za avgust K 0'—, ogrščica za avgust K 14'35. Premet neznan.

Budimpešta, 18. junija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — viu., mlade, težke 142 do 144 vin., mlade, srednje 145 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 27.729 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 162.—, namizna slanina 142.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 18. junija:

Tendence skladno z budimpeštansko trdnjajo. Zahteve za pšenico so se zvišale za 10 vin., za rž in kornu za 5 vin., Oves ostal nespremenjen.

Slov. trg. sotrudniki!

V Št. Jakobu v Rožu na Koroškem se odda stara dobro idoca trgovina z zalogo in nekaj zemljišč. Promet velik in ugodnost tudi za na veliko prodajati. Tozadevna pojasnila daje „Slov. trg. društvo v Celju.“

Razprodam

valed preselitve več hišne in vrtno gostilniške opreme, kakor tudi ene lične sanke in voz. 61 2-2 Ant. Maloprou, „pri kroni“.

Natakarica

na račun

se takoj sprejme v dobrodoči gostilni gosp. Franca Seršen v Ljutomeru. — Reflektira se samo na popolnoma izvežbane, zanesljive osebe z dobrimi spričevali, ki zamorejo položiti primerno kaviro. — Ponudbe s spričevali in sliko na gornji naslov. 2992-1

Mesarskega pomočnika

dobro izurjenega, bolj priletnega, sprejme takoj proti dobrem plačilu JOŽEF MULE, mesar v Rušah. 2-1

Kontorist

se sprejme takoj v tovarni za železnino. Mesečna plača 80 K, prosto stanovanje, kurjava in luč. — Ponudbe na upravnništvo „Narodnega Dnevnika“ v Celju. 290 4-3

Prodajalko

mešane stroke slovenskega in nemškega jezika zmožno, od 24—40 let staro, vstop takoj ali 1. julija, išče J. Presker, trgovec v Zrečah pri Konjicah. — Prednost imajo z dežele. 297 2-2

Gostilna

SOKOLSKIM DOM

v Gaberju pri Celju je otvorjena.

Pristna vina.
Vedno sveže pivo.
Dobra kuhinja.

Za obilen obisk se priporočata Karol in Pepca Perc.

Popolnoma zastonj

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospode in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljavi 1 K za stroške (tudi v znakah) krasno uro z verižico in naš ilustrovani cenik.

Pišite takoj na trdko ur: 285 26-5

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrg. hiši R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno	m po 36 v
Slovensko platno	„ „ 40 „
Savinsko platno	„ „ 44 „
Vojaško platno	„ „ 46 „
Domestik-platno	„ „ 48 „
Gorsko platno	„ „ 60 „
Istrija-tkanina	„ „ 54 „
Holandska tkanina	„ „ 60 „

Vzorci zastonj in pošiljajte čez 20 kron franko.

V prid družbe sv. Cirila in Metoda!

Prva češka splošna deln. družba za zavarovanje na življenje

Generalno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu, ul. Donizetti 5.

EDINA slovanska delniška družba za zavarovanje na življenje, EDINA, katera kolekuje zavarovalne listine z narodnim kolekom, EDINA, katera kolekuje svoje dopise z narodnim kolekom, Zavaruje najceneje, najugodnejše na vse načine! SVOJI K SVOJIM!

Pojasnila dajejo vedno brezplačno okrajna zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

Prostovoljna prodaja

žage in tovarne za parkete

287 6-4

ležeče na reki Sori, 1/4 ure od Škofjeloke in 3/4 ure od železnice oddaljene, z vsemi stroji in napravami. Vodna moč 60 do 80 konjskih sil. Naprava obstoji iz 5 navadnih, 5 cirkularnih žag in več drugih strojev. Ob enem se prodaja zaloga izdelanih hrastovih deščic 1. vrste. Kupci naj se oglasijo pri

Ignaciju Gusell v Škofji Loki.

Prva južnoštaj. vinarska zadruga v Celju

ima v zalogi izvrstna spodnještajerska vina vseh vrst po zmernih cenah. — Vzorci so na razpolago.

Klet se nahaja

v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju.

Staro samostansko

296 6-2

pristno slivovko

letnik 1876 s kleti pok. srbskega patrijarha JURJA BRANKOVICA v Karlovcih (Srijem), dobiva se v originalnih buteljkah pri tvrdki Iv. Ravnikar in Milan Hočevnar, Celje.

Najboljši

portland-cement

po zelo nizki ceni, kakor tudi vse druge stavbinske potrebsčine priporoča - -

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72. pristno 14 kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinejše gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K. Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73. pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinjačo, natančno regulirana 30 K.

Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinjačo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75. krasna rem. met. tala ura za gospode ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, zanesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76. niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vposlje polovico vsote ali se pa plača po poštnem povzetju.

Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184.

Mesečno 2 kroni.

36

Veletrgovina na debelo in drobno s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki

ANTON KOLENC,

CELJE, Graška cesta št. 22 v lastni hiši in „Narodni dom“,

priporoča c. gg. kolegom, č. gg. duhovnikom in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo z vedno svežim in najboljšim špecerijskim, ter sploh v to stroko spadajočim blagom, po najnižjih dnevnih cenah. Prosim za mnogobrojen obisk. — Kupujem in prodajam vsakovrstne deželne in gozdne pridelke, sadje, sveže in suho, kakor: jabolke, hruške, marlice, breskve, zelod, divji in pravi kostanj, narestek (knoper); nadalje vsakovrstno žito, pšenico, ječmen, oves, fižol, laneno seme, krompir, bob, grah, bučna zrna, maline, jagode, suhe gobe, malinsko šupo, mravljične jajce, vosek, maslo, smrekovo, macesnovo gobo in strožle, vsakovrstne cvetke in korenice raznih zelišč, pitano kuretnino ter sploh vse, kar v trgovino spada. — Najboljši švicarski sir in salame za gg. gostilničarje. Voščene, ceresim in mili-sveče, kadilo in olje za cerkve.

31 51-

Postrežba točna in solidna.

Pekarija ♦♦ Slaščičarna ♦♦ Kavarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21 Ljubljana Stari trg št. 21

Mestni trg 6 Filijalke: Predmestje 26

Zunanja naročila točno! 78 24-10 Cene nizke!

Darujte za „Narodni sklad“!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

Podružnicu v Spljetu.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Zvezna trgovina

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Rotovška ulica šte. 2 v Celju Rotovška ulica šte. 2

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem i. t. d.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno

z znamko „tiger“

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne Ivana Pfeifer v Spodnji Hudinji pri Celju — pošta Celje.

28 51-17

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi: 41,335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97.814.430-97 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

261 32-5

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v
modernih fazonah in po solidnih cenah.

**Zahtevajte „Narodni
Dnevnik“ v vseh go-
stilnah in kavarnah!**

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj. **Strašno maščevanje.**
Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj. **Nos.**
Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v,
po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi
„Petit manuel d' economie
pratique“, uredil dr. Vekoslav
Kukovec (160 strani). Cena
1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetskega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom,
zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi
zastonj proti povrnitvi poštne.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17.

Graška cesta št. 21.

Telefon št. 17.

priporoča svoje bogate zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnatih
barv, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in pro-
daja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilni-
čarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Rogaške
Radgonske, Preblauerske, Kostričniške slatine, Gieshübler, Gleich-
berger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in ogrske salame,
sveži sir, najfinejša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst;
štirikrat na teden doma žgane kave.

Zaloga najfinejšega čaja, ruma, najfinejše pristne slivovke, kakor
kranjskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh
vrst ter šampanjca.

Prodajam in razpošiljam tudi jako **okusne brusnice** (Preisel-
beeren) kg po K 120. Imam v zalogi pristno, več let staro vinsko
žganje, katero se posebno rabi za namočenje višenj, orehov itd.

Opozarjam kmetovalce na razna vrtna, poljska, deteljna in travna
semena (korenjeva), preiskana po c. kr. kmetijski družbi ter
se za njih kaljivost jamči.

Na drobno in debelo.

Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega,
suknenega in svilnega blaga. Perilno
blago, batist, cefir, kreton v veli-
kanski izberi po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

Največja in najcenejša izber
zaročnik in različnih drugih zlatih, double itd.
uhanov, verižic, zapestnic in sploh **prstanov**
vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

9 52-28

Pozor! Predno si kupite uro,
oglejte si mojo veli-
kansko zalogo pravih **švicarskih zla-
tih**, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur,
budilk, verižic, toplomerov, očal, daljno-
gledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj
in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

**Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnimi
obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnic, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
itd. iz različnih kamenov in
cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in kristalnih
kamnov itd.

Brušenje, puliranje in
struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnihih spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in sljenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
(rakev).

Tlačenje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1143 zadružnikov.
Vplačani deleži K 21.450.—

■ Ustanovno leto 1881. ■

Rez. zaklad ca. K 100.000.—
Denarni promet v letu 1908
K 2.790.060-77.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po 5% z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po 4³/₄% od dne do dne s polletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjižice** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteke, hipotekarne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je 6%. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic in menic. Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice na razpolago. **Posluje vsak dan**; posebni uradni dan za stranke pa je izvemši praznike vsak **ponedeljek in petek**.

Ravnateljstvo:

Predsednik: **Franc Roblek**, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: **Josip Širca**, veleposestnik in župan.
Tajnik: **Franc Piki**, posestnik. Odbornika: **Dr. M. Bergmann**, zdravnik in posestnik; **Josip Žigan**, veleposestnik.

159 25-8

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica št. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Sprejem v uk **učenca**.

Razširjajte „Nar. Dnevnik“.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-47

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesijonirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-31

Kupujte narodni kolek!

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornjigrad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrotelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.**

56 52-22

POSOJILNICA V CELJU

Telefon št. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

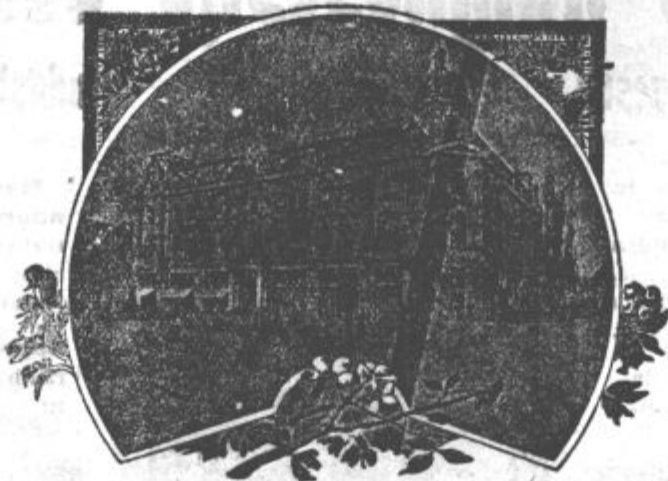
Telefon št. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad **4200** zadružnikov, kateri imajo vsa nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje in praznikov**.

Poštne hranilnice ček. št. 9579

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruga ter jih obrestuje po 4¹/₂%. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5¹/₂% in 5% obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

47 52-22